

Vendepunkt

Trond Skard Dokka:
Vendepunkt. Gammel grunn – ny tro
Oslo, IKO-forlaget AS, 2018, 202 sider

Av Irmelin Grimstad Bonden, sokneprest i Vang menighet
ib997@kirken.no

Er det fordi folk er meir opplyste enn før, at oppslutning om kyrkje og kristendom går tilbake i landet vårt? Forfattere av *Vendepunkt. Gammel grunn – ny tro* meiner tvert om. Innleiingsvis fortel Trond Skard Dokka at han ønskjer å bidra til å styrke føresetnadane for å kunne ta informert stilling til kristen tru. Boka tek sikte på å forklare barnelærdomen for vaksne, så den kan stå seg i møte med dei erfaringar, haldningar, kunnskap og problem som vaksne har. Han vil vise at motsetnaden mellom vitskap og tru er ein falsk motsetnad. Dokka skriv ei bok om tru for dei med intellektuelle innvendingar, utan å ville gjere tru til eit spørsmål om å forstå Kristendomen rett. Han vender seg til menneske som vil la tanke og nyfikne bryne seg på oppdaterte forklaringar av det viktigaste i trua.

Vendepunktet Jesus Kristus

Tittelen på boka, seier forfattere, er vald fordi så mykje handlar om kven og kva vi gjev merksemd i livet. Kva vi vender oss til. Kristendomen er ein måte å vende seg på, seier Trond Skard Dokka. Og

han nyttar dynamikken og kontrasten mellom Kyrie og Gloria i gudstenesta for å illustrere det vendepunktet Jesus Kristus er for menneska og for kyrkja.

Dokka er professor emeritus i systematisk teologi og ordinert prest i Den norske kyrkja. Han skriv denne truslæra innanfor sin evangelisk-lutherske kontekst. Inspirasjonen har han henta frå Luthers vesle katekisme, og frå den praktiske tilnærminga til truslivet som katekismetradisjonen er prega av. Men forklaringar og ordval er sjølvsgatt oppdatert og utdjupa.

Det er fire hovuddelar. Ein innleiande del, der også Guds ord og Bibelen som kjelde til kristen tru blir omtala, og tre deler om *Bønn og arbeid*, *Troen og sakramenter og hellige handlinger*. I dei ulike delane er det fleire avsnitt med raud skrift. Dette er små ekskurs med særskilte saksopplysningar og drøftingar. Desse avsnitta skapar variasjon i leseopplevinga, men det er ikkje alltid like lett å skjøne den innhaldsmessige grunngevinga for at avsnittet er utheva.

Stoffet gir ein gjennomgang av eit sett

med kjernetekster og handlingar, eller praksisar, som Dokka kallar det. Her ligg hovudpunkta i kyrkja si lære, hevdar forfattaren. Han skriv om Fadervår, dei ti bod, truvekjeninga, dåp, skriftemål, nattverd og dagleg andakt. Han vel å skrive om desse kjernetekstane og praksisane, og korleis dei har levd i kyrkja sin tolkingstradisjon, meir enn å gjengi ulike synspunkt og problemstillingar ved dei. På den måten ønskjer han å opne opp for lesaren sine eigne erfaringar og tankar i møte med truslæra.

Ikkje rein forklaring

Boka er likevel ikkje rein forklaring. Ein får blitt betre kjend med Luther, og fleire andre stemmer frå teologi- og idéhistorie, men også nyare stemmer, tolkingar og tradisjonar. For teologar og andre med kristendomsstudiar, er det meste kjent stoff, men dei er heller ikkje i målgruppa. Likevel fann bokmeldaren mykje god inspirasjon til vidare preikearbeid frå *Vendepunkt*. Forfattarens fagkunnskap, og hans overblikk over det sentrale i kristen tru, gjer boka lett å lese. Du finn ikkje fotnotar eller lange litteraturlister. Språket flyt godt. Det er inga tung faktabok, men professoren sin store kunnskap i systematisk teologi gir innimellom boka ei slagside til litt for mykje detaljar. Noko av det er kanskje meir kuriosita for teologen enn for den allmenne lesaren.

Vendepunkt er utgitt på IKO-forlag, og er meint som trusopplæring for vaksne. Det er ikkje laga noko studieplan til boka, slik du til dømes finn som tillegg i *Kristen Tro – Oppdatert* av Kjell og Ole Jacob Nyhus. Det viktigaste studiearbeidet lesaren kan gjere er gjerne å gå inn i dei praksisane som boka omtalar. Medan Nyhus-brørne tek utgangspunkt i allmenne

livserfaringar for å nærme seg dei store og grunnleggande spørsmåla i lys av kristen tru, startar *Vendepunkt* i Kristendomens tradisjonsstoff. Dette er både styrken og svakheita i denne boka. Med undertittelen *Gammel grunn - ny tro* skjønar vi at målet er å gi nytt liv til Kristendomens gamle grunnsteinar. Trond Skard Dokka meiner slik kunnskap vil gi fleire ein trygg grunn for kristen tru i dag. *Vendepunkt* krev ein lesar som vil bryne kunnskap og tanke, men ein kan lure på om utfordringa i dag er at mange ikkje ein gong kjem dit at dei spør dei spørsmåla som boka svarar på. Eg trur boka vil appellere mest til den intellektuelle lesaren som ønskjer å styrke identiteten sin til kyrkje og kristendom. Trond Skard Dokka spør sjølv heilt til slutt i katekismen sin om alt dette han har skrive var naudsynt, og han overlet audmjukt til lesaren å gi svaret.